

Мистецтво Африки

Підготувала вчитель художньої культури
Бородянської СЗОШ І-ІІІ ст. №1 Осауленко С.М.

- Традиційна скульптура з її двома основними видами — масками та статуетками — розвивається на ґрунті родоплемінного мистецтва. Давні пам'ятки африканської скульптури (із каменю та обпаленої глини), що дійшли до нас, учені відносять до V ст. до н. е — II ст. н. е (культура Нок).

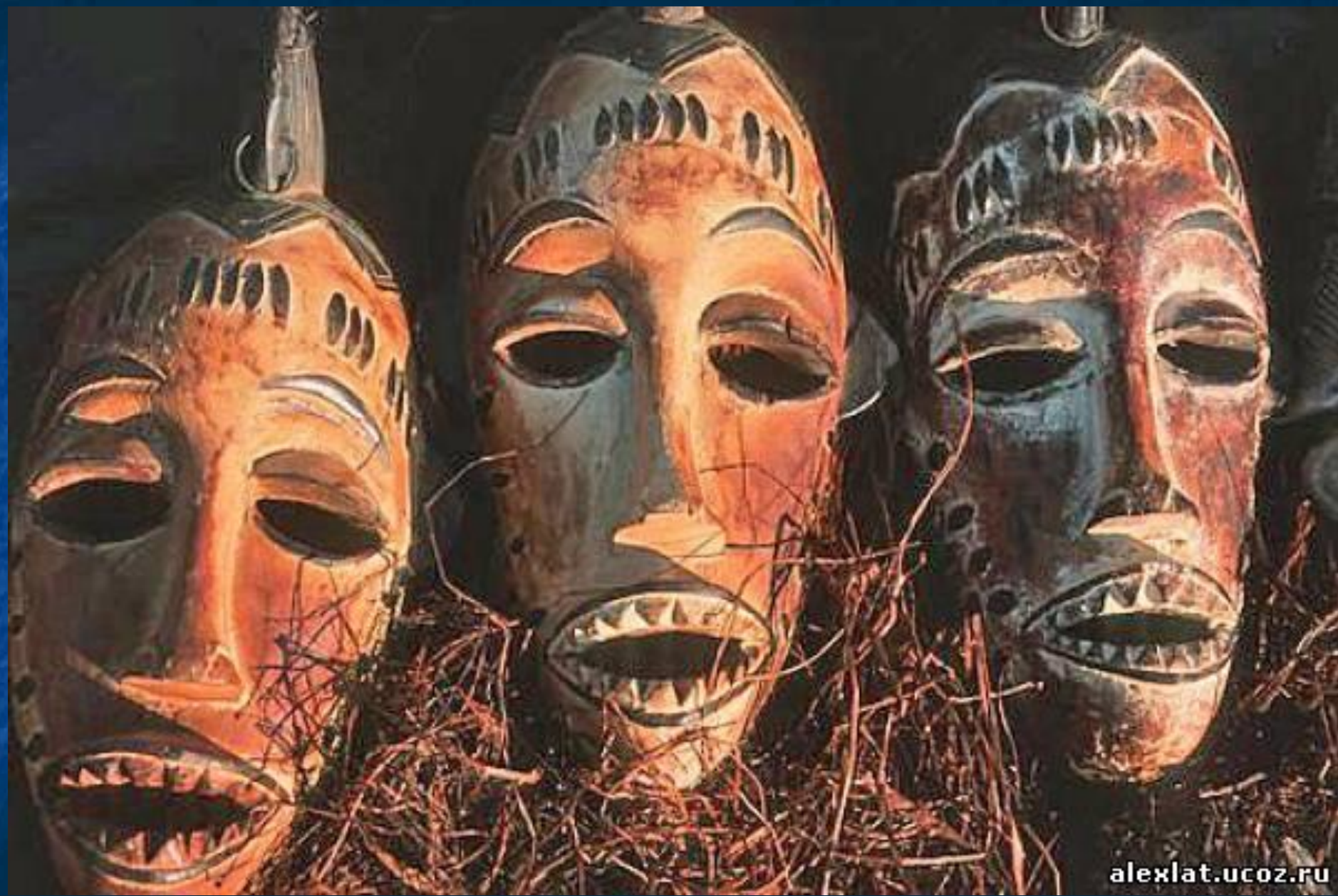

- Багато традиційних африканських скульптур і масок зникло внаслідок впливу природних умов (тропічний клімат, вологе повітря, велика кількість небезпечних комах, що руйнували їх). Був ще й інший чинник: африканські майстри не надавали великого значення своїм творінням і не прагнули зберегти їх.

- Під словом «маска» маємо на увазі дерев'яну маску-личину або маску-наголовник, яка закриває або маскує обличчя людини. В широкому розумінні маска — це новий образ, який створюється її носієм під час маскарадного перевтілення. Кожній масці притаманні характерні тільки для неї рухи, ритми, танці та музика. Велике значення має й відповідний костюм.

Важливе місце в релігійних уявленнях африканців посідали тотемізм (поклоніння образам священних тварин)

16. Зулуськіе «заклинатели молній». Вони піднімаються на стіну загону для скота, держаючи в руках посохи з наконечниками, пропитаними особливими средствами, і звертаються со «словами властиві» к грозе, чтобы заставить ее обойти деревню стороной

17.

а — Маджаджіе, знаменитая «заклинательница дождя» в горах Северного Трансваля. Говорят, что она бессмертна и что она подарила Райдеру Хаггарду идею написания романа «Она». Правда же состоит в том, что существует целая племя потомков Маджаджіе и смерть каждой из них держится в секрете ее советниками

б — Церемония «Новый ямс» в Каллабаре. Вожди проходят вперед, чтобы отведать приношения. Аналогичные «праздники первых плодов» встречаются, вероятно, у всех бантуязычных и негритских племен — осевшим, например, праздник *иквулума* у азулонов. Суть праздника состоит в том, что приотрывать к новому урожаю можно лишь после того, как вождь снимет табу, отдавая первые плоды

Анімізм (вірування в переселення духів предків)

- На вшанування пам'яті померлих родичів вирізували дерев'яні статуетки, в які нібито переселяється душа предків. Ці декоративні зображення мали забезпечити у домі присутність Духа. Їх розміщували у вітарах, які і нині є в багатьох африканських домівках. Для того, щоб душа предка вселилася в статуетку, здійснювалася особлива ритуальна процедура, під час якої у спеціальне заглиблення, зроблене в її голові або животі, клали попіл зі спалених кісток померлого і різне зілля.

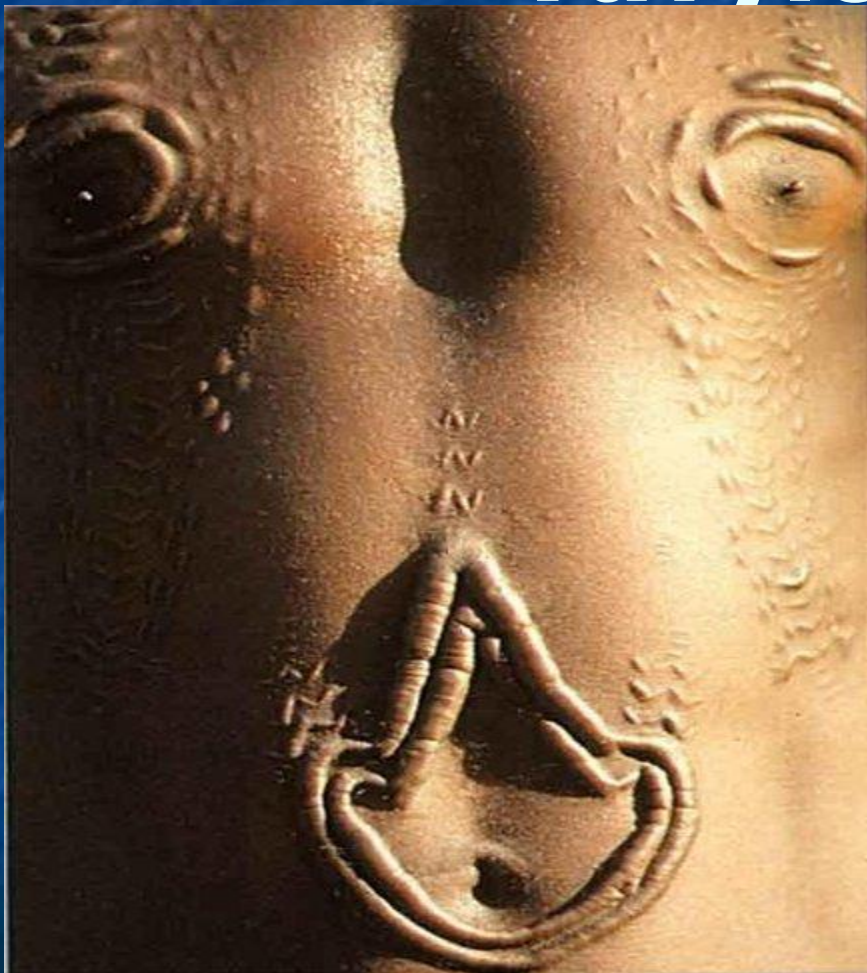

- Дерев'яні маски та скульптури пов'язані також з фетишизмом, тобто наділенням окремих предметів особливою надприродною силою. Насамперед вони мали охороняти їх хазяїна від хвороб, зурочень, злих духів. Взагалі мета всіх африканських скульптур і масок — допомогти людині, вселити надію на постійну духовну допомогу предка. Вони використовувалися в різних ритуальних церемоніях (таких, як народження дитини, жалоба по смерті близьких).

Татуювання

- Мистецтво прикрашати своє тіло за допомогою **нанесення татуювань** відомо не одне тисячоріччя. Багато вчених дотримуються думки, що татуювання власного тіла зародилося ще в первісному суспільстві. Деякі великі компанії не приймають на роботу людей, які мають татуювання, якими б гарними професійними якостями вони не володіли.

- Крім начіпних прикрас, у народів Африки велике значення мало татуювання. Кожне плем'я мало свої малюнки, узори. Татуюванню надавали великого значення, воно переходило з покоління в покоління. Це були справжні витвори мистецтва. Поступово зміст татуювання втрачався і залишалася тільки традиція розмальовувати тіло. Процедура татуювання була дуже болісною. Майстер брав гостру кістку або мушлю, малював нею узор на шкірі людини, а потім засипав деревним вугіллям, кольоровим порошком.

- Жінки розмальовували тіло червоною та жовтою фарбами. Використовували духмяні трави, олію, настоянки, якими для блиску змазували тіло.

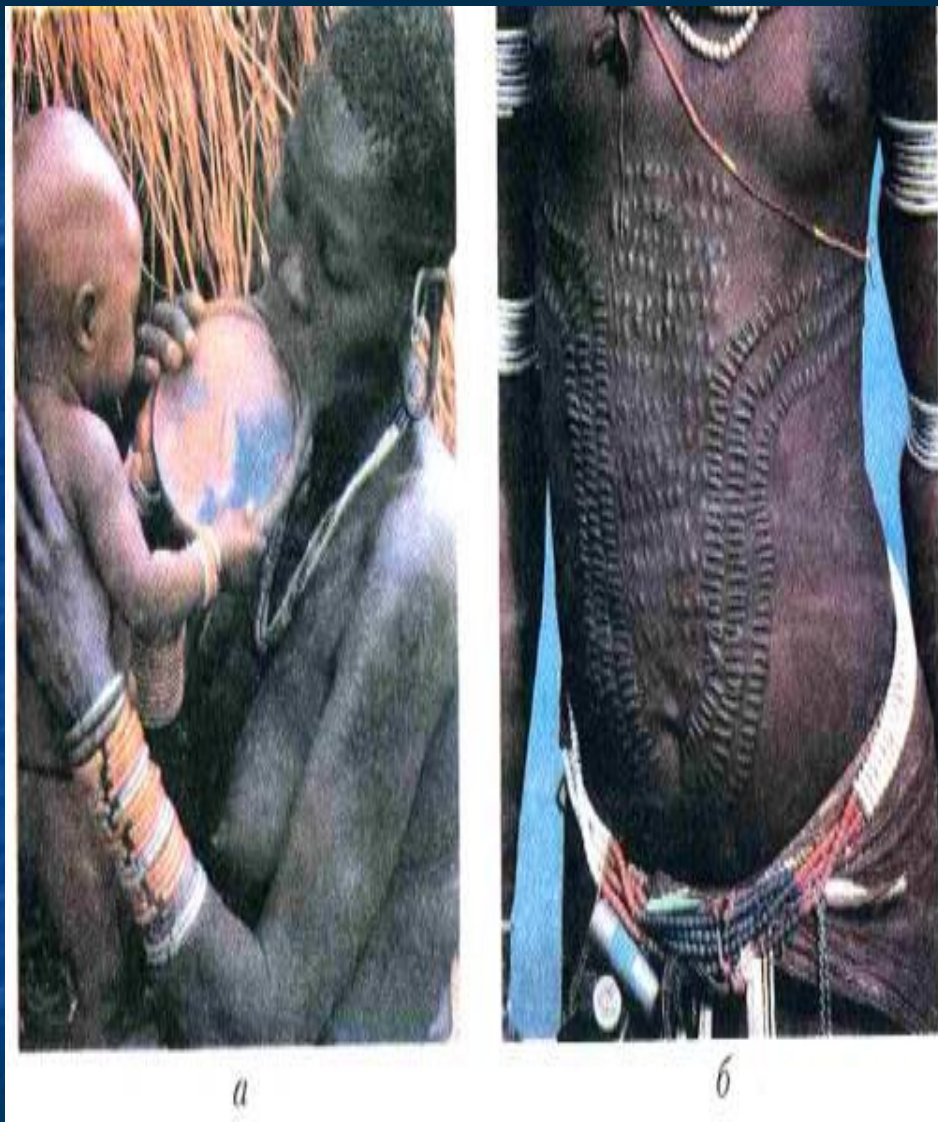

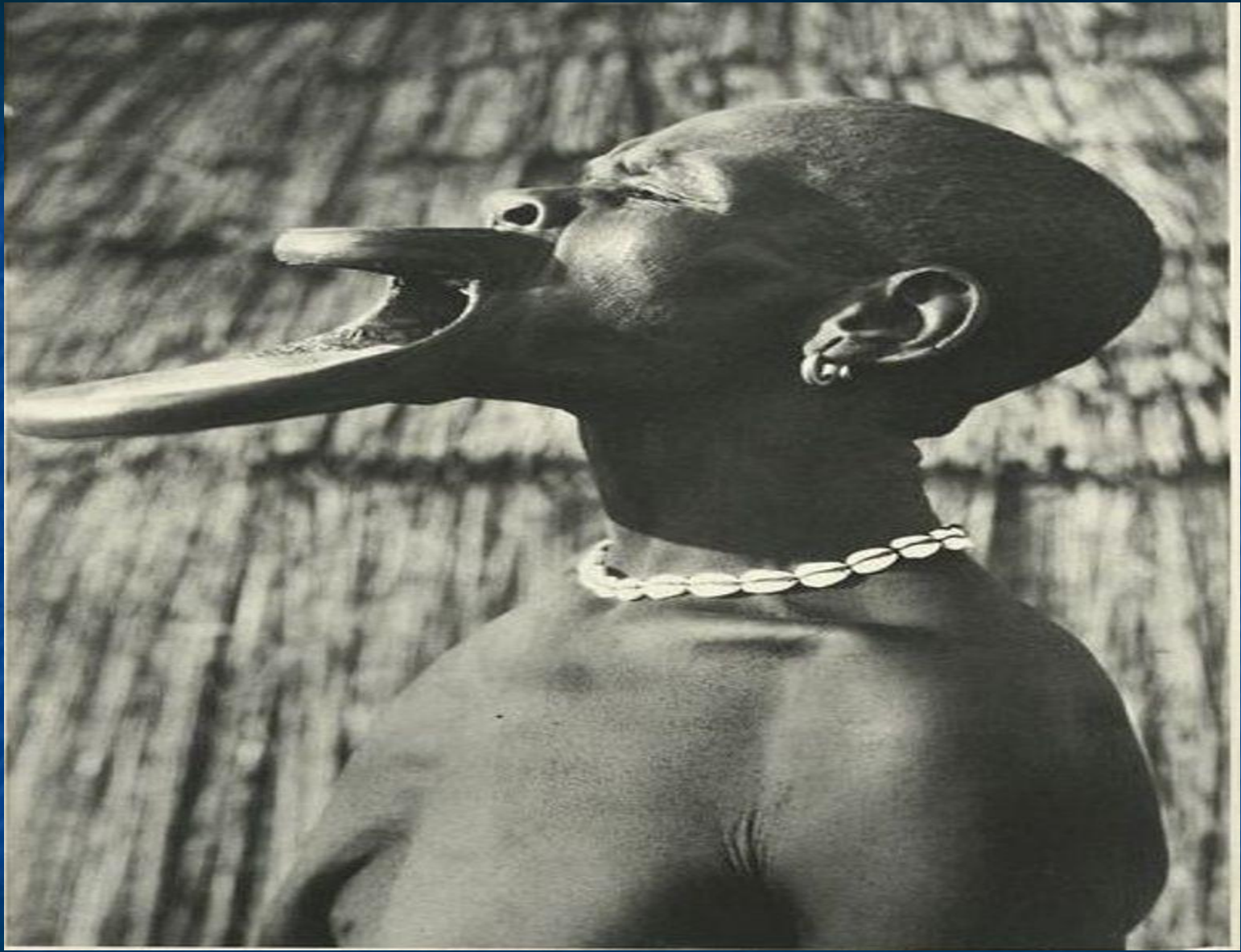
- Татування було широко розповсюджене і серед племен Північної і Південної Америки, зокрема Майя, Інків та Ацтеків. Видатного воїна можна було впізнати по його тату, у них також складне ретельно зроблене тату підкреслювало статус людини.

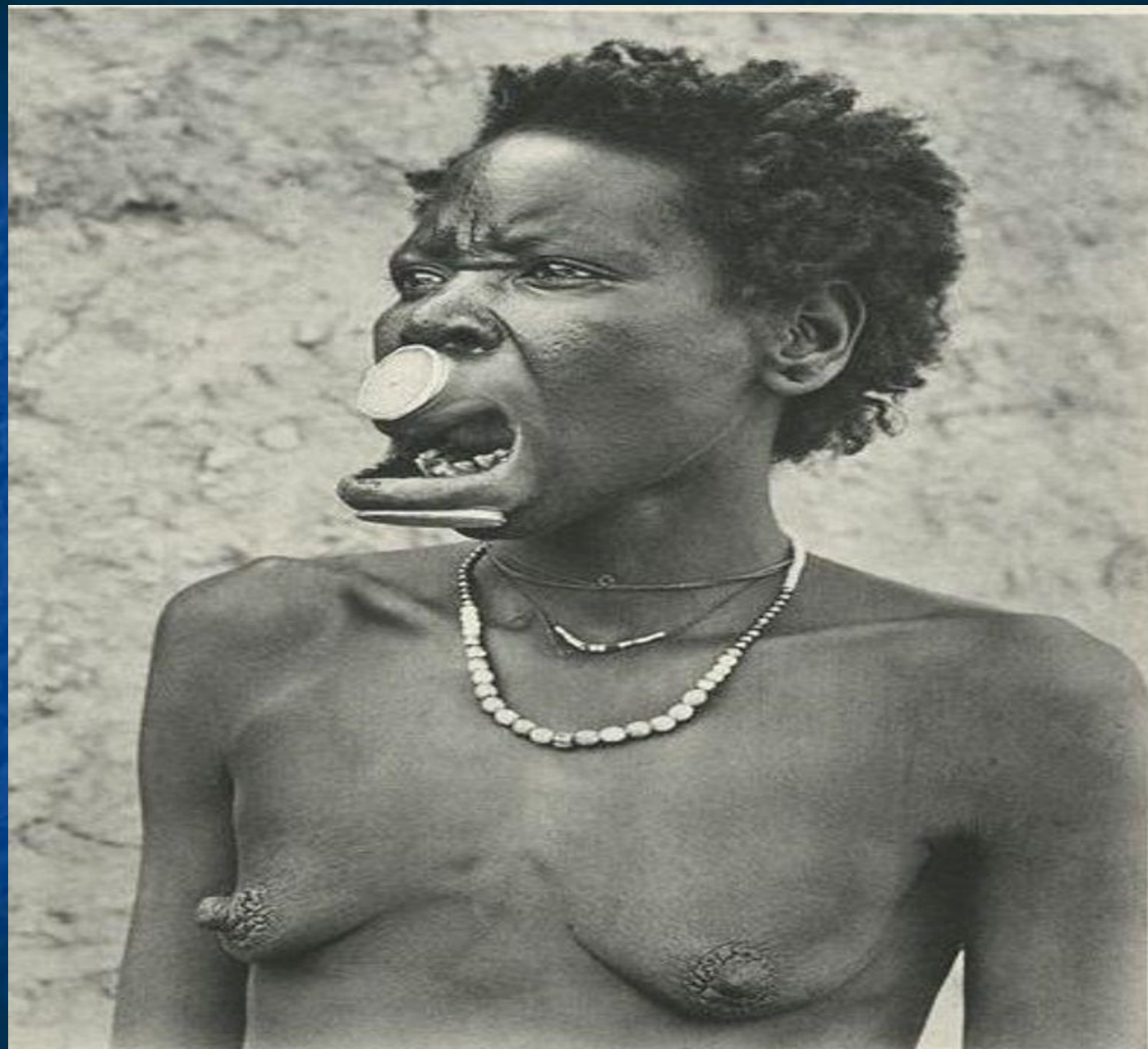
Легенда про тату

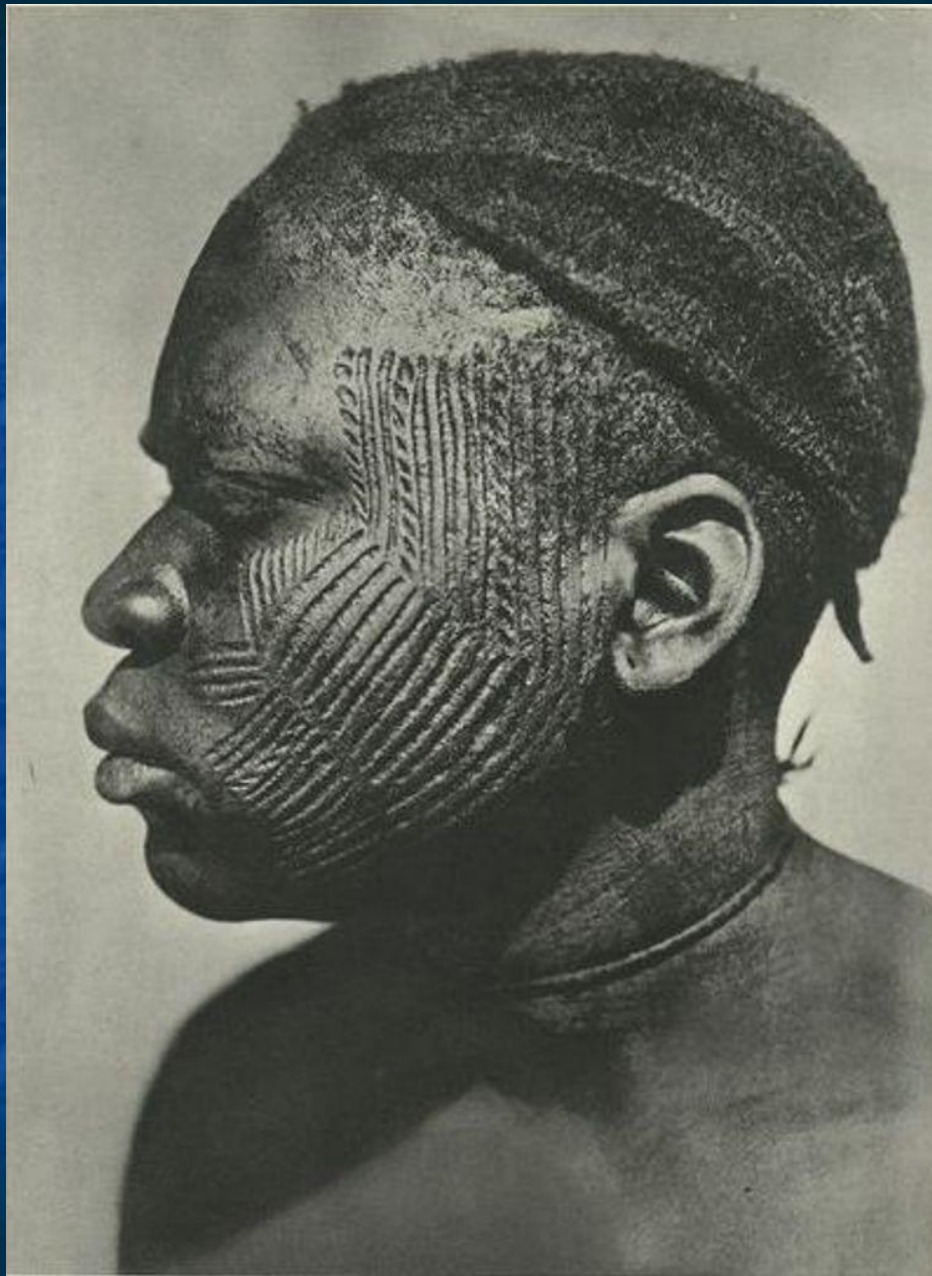
- Жителі одного Африканського племені вірили, що коли людина помирає і астральне тіло виходить з фізичного тіла, всі зроблені протягом життя тату можуть світитись на астральному тілі дуже красивим білим світлом. І коли припливає човен який перевозить душі в інший світ, ті в кого тату світиться білим кольором потрапляють в чудове місце, куди не можуть потрапити інші, в яких не було тату.

- В Ефіопії жінки коротко стрижуть волосся, прикрашають себе великою кількістю браслетів, намиста, сережками. У жінок племені сурма була популярною деформація вух і нижньої губи, в які вставляли диск. Його поступово збільшували залежно від віку дівчини. На початку зародження цієї традиції деформація означала каліцтво. Таким чином жінок захищали від зазіхань чоловіків інших племен. Поступово до цього звикли і така «прикраса» стала обов'язковою в племені сурма

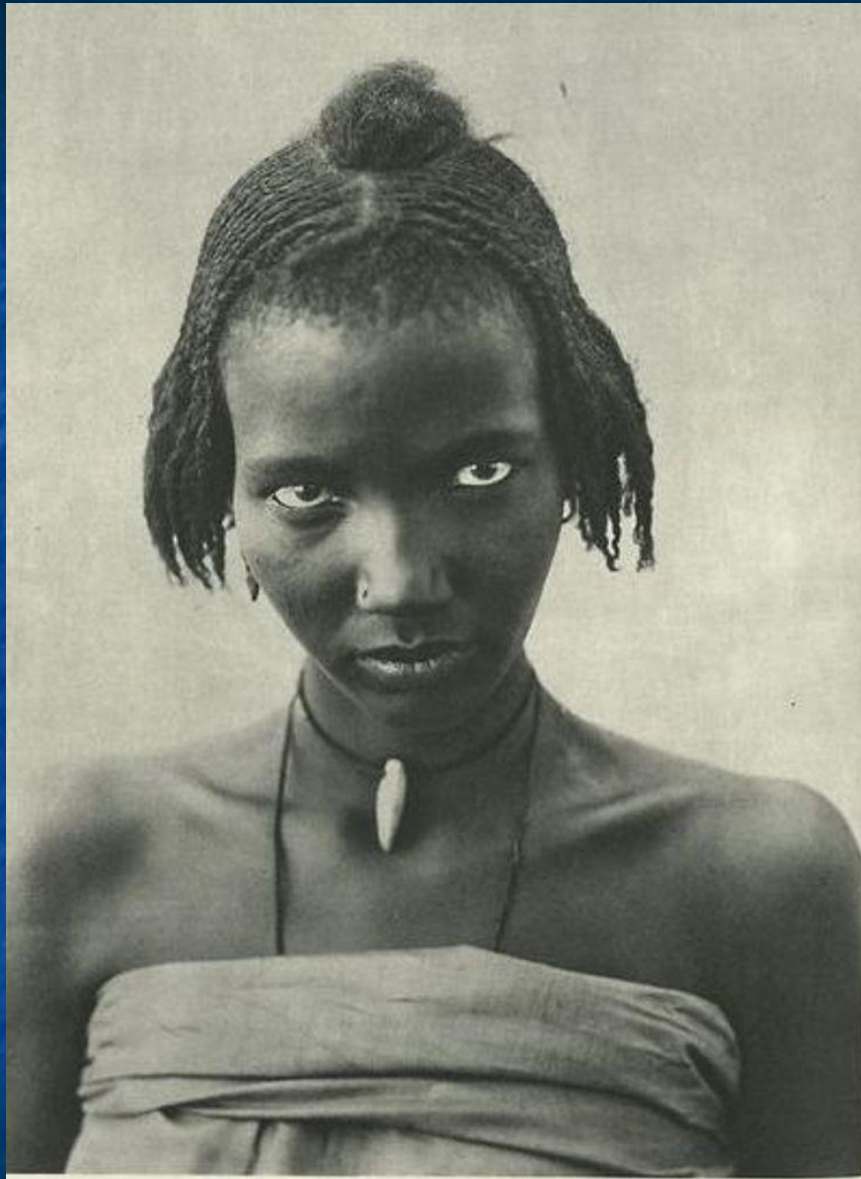

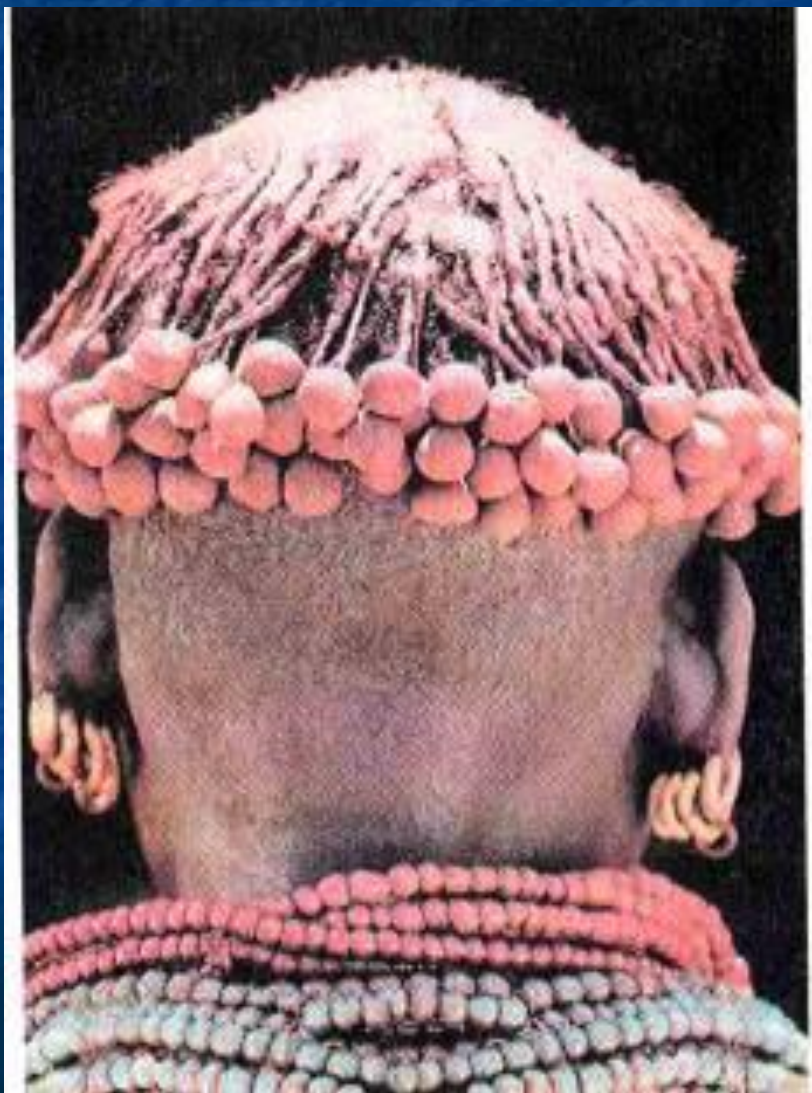

Африканські жінки намагалися випрямляти своє дуже закручене волосся за допомогою гарячих ножів. Фарбували волосся за допомогою глини, соків рослин

- В африканських племен існувала зачіска вдови. Якщо у родині помирав батько, тоді жінка носила дуже просту зачіску із закрученого в пучок волосся, який покривали тканиною.

- У Південній Африці чоловіки розділяли волосся на дві частини, скручували його в джгути, які спрямовували вниз, догори, вліво або вправо. У деяких випадках ці зачіски нагадували роги буйволів, биків, яких люди намагалися наслідувати.

- В африканських племенах існували дивовижні обряди. Так, якщо чоловік готувався до шлюбу, він робив велику і круглу зачіску, яку зверху прикрашав кошиком із гілок верби або льону. З цією зачіскою чоловік в очікуванні шлюбу перебував у лісі, після чого волосся стригли, а голову змазували жиром тварин.

- Особливо популярним у народів Африки були амулети, яким надавали великого значення, вірили в їхню магічну силу. Амулети носили на шнурку на шиї або на одязі.
- Зустрічалися й дивовижні прикраси. Наприклад, воїни племені банту прикрашали одяг великою кількістю дзвоників, на пальці рук і ніг надівали багато кілець. Жінки надівали на шию кільця, кількість яких із часом збільшувалася, на руках і ногах носили браслети у вигляді змій.

Жінки племені Сара

